

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
w CIECHANOWIE**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W CIECHANOWIE I EFEKTÓW PRACY
ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY
ZASTĘPCZEJ W POWIECIE CIECHANOWSKIM
ORAZ
REALIZACJI ZADAŃ POWIATOWEGO ZESPOŁU DO SPRAW
ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W CIECHANOWIE
za 2020 rok**

CIECHANÓW, MARZEC 2021 r.

	Strony
1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – sprawy organizacyjne.	- 4
2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw z nią związanych, głównie w zakresie:	
1) prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym;	- 4
2) umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym;	- 5
3) prowadzenia i rozwoju infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;	- 5 - 6
4) przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz pomocy w ich integracji ze środowiskiem;	- 6 - 7
5) zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej i kadr pomocy społecznej powiatu;	- 7
6) opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i innych programów;	- 7
7) udzielania informacji o prawach i uprawnieniach;	- 8
8) prowadzenia specjalistycznego poradnictwa;	- 8
9) podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- 8 - 9
3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (efekty pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej), głównie w zakresie:	- 9
1) instytucjonalnej pieczy zastępczej;	- 9 - 10
2) rodzinnej pieczy zastępczej, w tym:	
a) prowadzenia naboru i kwalifikowania oraz szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;	- 10 - 11
b) prowadzenia rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz osób zakwalifikowanych do pełnienia tej funkcji;	- 11 - 12
c) zapewnienia rodzinom zastępczym szkoleń oraz pomocy i wsparcia;	- 12
d) wyznaczania i organizowania pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;	- 12 - 14
e) przyznawania i wypłacania świadczeń dla rodzin zastępczych oraz ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej;	- 14 - 17
f) zawierania porozumień dot. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego oraz na terenie innego powiatu.	- 17 - 18
3) udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze	- 18 - 20

4. Realizacja projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” w powiecie ciechanowskim	- 20
5. Zadania Centrum wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:	- 20 - 21
a) z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych,	- 21 - 24
b) realizacja innych programów finansowanych ze środków PFRON	- 24 - 28
6. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności:	- 28 - 29
1) orzekanie o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności,	- 29 - 32
2) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej	- 32
3) wydawanie karty parkingowej,	- 33
4) podsumowanie orzecznictwa	- 33
7. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego	- 34

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie – sprawy organizacyjne.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest powiatową jednostką organizacyjną, która realizuje zadania Powiatu w zakresie m. in.: pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Wewnętrzną organizację Centrum, jego strukturę i zakres działania określa Regulamin Organizacyjny, przyjęty uchwałą Zarządu Powiatu Ciechanowskiego Nr 79/2012 z dnia 14 czerwca 2012 r. zmieniony Uchwałą Nr 14/2019 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 11 lutego 2019 r. W strukturach Centrum funkcjonuje Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie mieszczący się w Zespole Szkół Technicznych, przy ul. Kopernia 7. Zadania Centrum i Zespołu w 2020 r. realizował Dyrektor i niespełna 20 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw z nią związanych.

1) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym:

* W powiecie ciechanowskim funkcjonują dwa domy pomocy społecznej, pobytu stałego, łącznie jest w nich **290 miejsc**. Dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych przeznaczony jest Dom Pomocy Społecznej „Kombatant”, który mieści się w Ciechanowie, w dzielnicy Aleksandrówka, liczy 105 miejsc. Dla osób przewlekle psychicznie chorych funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Ciechanowie, przy ul. Kruczej 32 w dzielnicy Krubin. Dom posiada 185 miejsc. Zgodnie z Uchwałą Nr 2/2012 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 17 stycznia 2012 r. DPS w Ciechanowie, ul. Krucza 32 zmieniono przeznaczenie Domu – dla osób przewlekle psychicznie chorych z wygasającymi miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych.

* Wg stanu na 31 grudnia 2020 r. w obu domach przebywało **271 mieszkańców** (DPS „Kombatant” 92 osób, DPS ul. Krucza 179 mieszkańców). Po raz pierwszy od wielu lat w obu domach pomocy społecznej były wolne miejsca. Wynika to przede wszystkim z sytuacji epidemicznej, która spowodowała: zwiększoną liczbę zgonów, zmniejszenie zainteresowania umieszczaniem osób w dps oraz narzuciła konieczność stosowania większego reżimu sanitarnego przez dps-y. Należy podkreślić, że mieszkańcom przebywającym w naszych domach została zapewniona całodobowa opieka, ze względu na ich wiek, chorobę i niepełnosprawność - jakiej nie mogli mieć zapewnionej przez rodzinę lub gminę w miejscu zamieszkania. Mieszkańcami domów są tylko osoby dorosłe, starsze, przewlekle chore, w tym także przewlekle psychicznie chore. Ci ostatni, zgodnie z typem domu mieszkają w Domu przy ul. Kruczej 32. Od stycznia do grudnia 2020 r. w obu domach umieszczono **38 osób**.

Analiza działalności i poziomu usług opiekuńczych w obu domach wskazuje na zapewnienie ciągłości opieki i działań rehabilitacyjnych. Zakres usług ustalany jest poprzez uwzględnienie indywidualnych potrzeb i możliwości mieszkańców.

Zarówno Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” jak i Dom Pomocy Społecznej, ul. Krucza 32 osiągnęły standard i w styczniu 2007 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję o bezterminowym zezwoleniu na prowadzenie dps na terenie powiatu.

2) w zakresie umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym:

* Zgodnie z obowiązującymi przepisami decyzję o skierowaniu do dps i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w dps wydaje organ gminy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Dyrektor PCPR, na terenie którego usytuowany jest dom wydaje z upoważnienia starosty jedynie decyzję o umieszczeniu w dps. Dotyczy to osób kierowanych do dps po styczniu 2004 r. Osoby umieszczone w dps i posiadające decyzje o skierowaniu wydane przed dniem 01 stycznia 2004 r. pozostają na dotychczasowych zasadach. Odpłatność za pobyt w dps ustala się do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania (w 2020 r. w DPS „Kombatant” - 4.223,00 zł.; w DPS Krucza 32 – 4.005,00 zł.).

* W 2020 r. tut. Centrum wydało **38 decyzji o umieszczeniu w dps** na terenie powiatu (**14 do DPS „Kombatant” i 24 do DPS Krucza 32**). Głównie są to osoby pochodzące z Miasta Torunia (13), z terenu Miasta Stołecznego Warszawy (9), z Miasta Elbląg (2) oraz z powiatu ciechanowskiego (6). Jednocześnie w okresie 12 miesięcy ub. r. wydano 58 decyzji o wygaśnięciu w całości decyzji o umieszczeniu oraz 41 decyzji o zmianie odpłatności w przypadku osób umieszczonych przed 2004 r.

Należy podkreślić, że w porównaniu do 2019 r. spadła liczba osób umieszczanych w obu domach o 8 (w 2019 r. było umieszczonych 46) oraz wzrosła liczba wydanych decyzji o wygaśnięciu o 10 (w 2019 r. takich decyzji wydano 48), na co wpływ miała trwająca pandemia.

Jednocześnie należy nadmienić, że w 2020 r. podobnie jak w całym kraju spadło zainteresowanie umieszczeniem osób wymagających całodobowej opieki w domach pomocy społecznej. Było to spowodowane przede wszystkim stanem epidemicznym. W związku z tym w prowadzonym przez tut. Centrum rejestrze osób oczekujących na umieszczenie w dps - na dzień 31 grudnia 2020 r. nie był nikt zarejestrowany, mimo podejmowych przez dps akcji pozyskania mieszkańców.

3) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi /zadanie administracji rządowej realizowane przez powiat/:

* Ośrodek Wsparcia ma siedzibę w Ciechanowie, jest placówką pobytu dziennego. Obejmuje swoim zasięgiem powiat ciechanowski i przeznaczony jest dla **30** osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (liczba miejsc zwiększona od 01 września 2016 r.). Celem Ośrodka jest organizowanie oparcia społecznego dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w życiu codziennym. Ma on także kształtować właściwe postawy społeczne, zwłaszcza zrozumienia i tolerancji wobec osób zaburzonych psychicznie. Podstawowym zadaniem Ośrodka jest organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do stanu zdrowia i sprawności psychofizycznej jego uczestników. Na dzień 31 grudnia 2020 r. faktyczna liczba uczestników Ośrodka wynosiła **33** osoby.

* Centrum prowadzi obserwację zakresu i jakości usług świadczonych przez Ośrodek Wsparcia. Miesięczne sprawozdania z działalności Ośrodka składane do Centrum świadczą o stosowaniu różnych form aktywizujących uczestników.

W placówce tej organizowana jest między innymi: terapia zajęciowa, imprezy sportowo - kulturalne, treningi umiejętności społecznych, specjalistyczne usługi opiekuńcze. Dla uczestników są organizowane wycieczki, wspólne ogniska, dyskoteki. Ośrodek angażuje do współpracy rodziców i członków rodzin. Udział ich jest widoczny w organizowanych spotkaniach, uroczystościach. Prowadzone są także zajęcia oparte na wsparciu i samopomocy. Ośrodek Wsparcia współpracuje z lokalnymi samorządami, placówkami pomocy społecznej i wieloma instytucjami lokalnymi.

* Centrum prowadzi kwalifikację i kieruje osoby ubiegające się o korzystanie z usług Ośrodka. W 2020 r. Centrum wydało **34 decyzje kierujące** i ustalające odpłatność do Ośrodka Wsparcia, w tym 33 dot. osób już korzystających z usług Ośrodka oraz 1 dla nowego uczestnika (13 osób zwolniono z ponoszenia opłaty z uwagi nie przekroczenie kryterium dochodowego). Wydano także 1 decyzję wygaszającą (zgon uczestnika). Ponadto w ostatnich dniach kwietnia 2020 r. wydano 22 decyzje o zwolnieniu z odpłatności za pobyt w Ośrodku Wsparcia na okres 3 miesięcy w związku z sytuacją epidemiczną COVID-19 - zawieszenie zajęć w Ośrodku. Należy podkreślić, że ze względu na pandemię COVID – 19 od miesiąca kwietnia 2020 r. pracownicy Ośrodka prowadzili zajęcia on-line, w których bardzo chętnie uczestniczyła większość podopiecznych i ich rodzin.

4) w zakresie przyznawania pomocy na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz ich integrację ze środowiskiem:

* Centrum realizuje zadania w zakresie pomocy w **usamodzielnianiu pełnoletnich wychowanków opuszczających placówki pomocy społecznej**. Dla każdego wychowanka opracowany jest indywidualny program usamodzielniania i integracji wychowanka ze środowiskiem, w którym ustala się formy i zakres pomocy biorąc pod uwagę sytuację usamodzielnianego wychowanka oraz warunki materialne i socjalne rodziców lub najbliższych krewnych. Indywidualny program usamodzielniania opracowuje opiekun usamodzielniania wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem.

Usamodzielniani wychowankowie placówek najczęściej jako opiekuna usamodzielniania wyznaczają wychowawców zatrudnionych w placówce lub pracownika socjalnego tut. Centrum. Procesem usamodzielniania w 2020 roku objętych było 3 nowych wychowanków oraz 4 kontynuowało ten proces z lat poprzednich.

Poniższa tabela ilustruje proces usamodzielniania wychowanków w 2020 r.

Forma pomocy	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy							
	Warszawa	Puławy	Łódź	Lidzbark Warmiński	Goniądz	Czuchów-Pieńki	Kruszwica	Ogółem:
Usamodzielnienia	0	0	0	0	0	0	0	0

Kontynuacja nauki	1	1	1	1	1	1	1	7
Pomoc rzeczowa	0	0	0	0	0	0	0	0

Wychowankowie w/w placówek otrzymali **47 świadczeń na kontynuowanie nauki na łączną kwotę 24.278,81 zł.**

W 2020 r. żaden wychowanek nie otrzymał pomocy jednorazowej na usamodzielnienie oraz pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej. Pomoc taka wypłacana jest zazwyczaj po ukończeniu przez wychowanka procesu edukacyjnego. W uzasadnionych przypadkach pomoc może zostać wypłacona w trakcie trwania nauki.

Ponadto od 2020 r. wychowankowie ww. placówek ubiegają się o pomoc w ramach programu „Dobry Start” we właściwych według miejsca zamieszkania ośrodkach pomocy społecznej.

5) w zakresie zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz kształcenia kadr pomocy społecznej z powiatu i doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej:

* W lipcu 2020 roku Centrum współorganizowało wraz z Komitetem Ochrony Praw Dziecka z Warszawy bezpłatne warsztaty dla pracowników z 6 ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu ciechanowskiego dot. pomocy dziecku w sytuacji rozstania rodziców;

* Kadra Centrum w 2020 roku uczestniczyła w **7 szkoleniach**. Dotyczyły one między innymi: pracy socjalnej, obsługi systemu POMOST, kadr i prawa pracy; podatku dochodowego, zasiłków ZUS, obliczania wynagrodzeń. Organizatorami były m. in.: Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie, Ośrodek Szkolenia EDYTOR, Firma NET-GRAF. Ogółem w tych szkoleniach uczestniczyło **8 pracowników** Centrum. Ze względu na pandemię COVID-19 były to szkolenia on-line. Ponadto zorganizowano dla 13 pracowników szkolenie okresowe z BHP.

6) w zakresie opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i innych programów:

* W miesiącu lutym 2020 r. opracowano Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie oraz Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności za rok 2019, zawierające również informację z pieczy zastępczej.

* W miesiącu marcu i kwietniu 2020 r. przygotowano Ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2019 dla powiatu ciechanowskiego, która została przedstawiona Radzie Powiatu Ciechanowskiego w kwietniu 2020 r. i do której nie wniesiono uwag.

* Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2017 – 2026 jest dostępna na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Ciechanowie oraz na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie i w miarę potrzeb będzie uaktualniana.

7) w zakresie udzielania informacji o prawach i uprawnieniach:

* Informowano mieszkańców Powiatu o zadaniach i zakresie działania PCPR, o przysługujących niepełnosprawnym uprawnieniach, udzielano porad w sprawach pomocy rodzinie, w których występuje choroba psychiczna, dysfunkcja i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Stosowne informacje zamieszczane były na łamach lokalnej prasy. Na bieżąco udostępniano zarówno w siedzibie PCPR, jak i w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ulotki dot. funkcjonowania i zadań tut. Centrum.

* Dyrektor Centrum uczestniczyła w sesjach Rady Powiatu oraz posiedzeniach Komisji Rady Powiatu.

8) w zakresie prowadzenia specjalistycznego poradnictwa:

* Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców powiatu ciechanowskiego odbywa się w ramach Punkt konsultacji specjalistycznej. W ramach tego Punktu porad udzielali prawnik i psycholog oraz prowadził terapię terapeuta rodzinny. Łącznie w okresie 12 miesięcy 2020 r. skorzystały z niego **486** osoby, w tym z porad prawnika – **144** osób, psychologa – **88** osoby i terapeuty rodzinnego – **254** osoby – mieszkańców powiatu ciechanowskiego. Należy podkreślić, że poradnictwo specjalistyczne cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców powiatu ciechanowskiego, którzy chętnie z niego korzystają.

9) w zakresie podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

* Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie ciechanowskim na lata 2017 – 2022 jest udostępniony na stronie internetowej Centrum i w miarę potrzeb będzie uaktualniany;

* W ramach podejmowanych działań w 2020 r. mających na celu przeciwdziałanie przemocy na bieżąco udostępnione są w siedzibie tut. Centrum ulotki zamieszczone na stronach Ministerstwa Sprawiedliwości „Karta praw osoby dotkniętej przemocą w rodzinie”, „Dziecko a przemoc w rodzinie” opracowaną przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Informator „Przemoc a alkohol – co warto wiedzieć” otrzymanego z Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”;

* W 2020 r. Program oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie nie był realizowany przez tut. Centrum ze względu na ogromne problemy z rekrutacją uczestników do tego Programu, a następnie z zapewnieniem ich uczestnictwa na zajęciach. W czerwcu 2020 r. zbierano dane z ops z terenu powiatu ciechanowskiego dot. ewentualnego uczestnictwa w ww. programie. Jedynie 3 ops zgłosiły uczestników tego programu (6-9 osób), co spowodowało, że tut. Centrum nie wystąpiło do Wojewody Mazowieckiego o środki na ten cel;

* W ramach Punktu konsultacji specjalistycznej osoby dotknięte przemocą mogą korzystać ze wsparcia specjalistycznego. W 2020 roku było ich 24;

* Nie odnotowano natomiast sytuacji wymagających umieszczenia osób dotkniętych przemocą w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. O ile zajdzie taka konieczność, jest możliwość

umieszczenia ww. osób w Zespole Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mławie. Ponadto z informacji uzyskanych z gmin wynika, iż aktualnie nie występują przypadki osób wymagających schronienia w OIK.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (efekty pracy organizatora pieczy zastępczej).

Zgodnie z obowiązującą od 01 stycznia 2012 r. ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w związku z wyznaczeniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie na organizatora pieczy zastępczej w powiecie ciechanowskim tut. Centrum realizuje zadania wynikające z ww. ustawy. W związku z tym w strukturze Centrum wydzielono Zespół ds. Pieczy Zastępczej oraz wieloosobowe stanowisko ds. realizacji świadczeń i placówek opiekuńczo-wychowawczych, które zajmują się wykonywaniem zadań z tego zakresu.

1) w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej:

* Dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, opiekę i wychowanie w naszym Powiecie zapewnia się w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie.

W uchwalonym Uchwałą Nr 171/2012 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 28 grudnia 2012 r. Regulaminie Organizacyjnym Placówki ustalono liczbę miejsc na **30**. Średni miesięczny koszt utrzymania w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie w 2020 r. wynosił **4.928,00 zł** (w 2019 r. – 5.785,00 zł).

Uchwałą Nr 199/2020 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. zmieniono Regulamin Organizacyjny Placówki w którym określono liczbę miejsc na 14, w tym 2 miejsca dla dzieci objętych działaniami interwencyjnymi dla potrzeb powiatu ciechanowskiego. W związku z tym, Powiat Ciechanowski złożył do Wojewody Mazowieckiego wniosek o zmianę decyzji i zezwolenie na prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego z 2 miejscami interwencyjnymi pod nazwą Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Socjalizacyjna w Gołotczyźnie o łącznej liczbie 14 miejsc, na czas nieokreślony.

Jednocześnie poinformowano Wojewodę, że Powiat Ciechanowski podjął realizację zadania pn. „Budowa Powiatowego Domu Dzieci w Ciechanowie”. W dniu 28 stycznia 2021 r. Wojewoda Mazowiecki Decyzją Nr 22/2021 uwzględnił ww. wniosek i postanowił zmienić Decyzję Nr 7/2011 z 10 stycznia 2011 r. z późn. zm. i zezwolił na prowadzenie ww. Placówki z liczbą miejsc 14, w tym 2 miejscami interwencyjnymi na czas nieokreślony.

W celu osiągnięcia standardu w styczniu 2021 r. w zakresie liczby miejsc - w 2020 r. nie wydano skierowań do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie,

Na dzień 31 grudnia 2020 r. w Placówce – przebywało 15 dzieci (8 dziewcząt oraz 7 chłopców). Wszyscy wychowankowie przebywali w niej na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego: 14 było objętych działaniami socjalizacyjnymi oraz 1 interwencyjnymi.

W Placówce przeważały dzieci w przedziale wiekowym 16-18 lat – 9 oraz 11-15 - 4. W grupie wiekowej 7–10 lat było tylko 1 dziecko oraz powyżej 18 r. ż. – 1 osoba. Większość wychowanków Placówki to dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo – ich rodzice są pozbawieni lub mają ograniczoną władzę rodzicielską.

Należy podkreślić, że wszyscy wychowankowie Placówki pochodzą z powiatu ciechanowskiego, w tym 4 z Miasta Ciechanów. Poniższa tabela ilustruje liczbę wychowanków Placówki według ich miejsca zamieszkania.

Wychowankowie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie w/g miejsca zamieszkania na dzień 31.12. 2020 r.

M. Ciechanów	Mig Głinojeck	G. Gołymin	G. Opinogóra	G. .Sońsk	Razem:
4	3	3	2	3	15

Obecnie na 14 miejsc w Placówce przebywa 14 wychowanków, w tym: 2 pełnoletnich oraz 2 wychowanków, którzy opuszczają ją w 2021 r.

* Od 01 stycznia 2012 r. zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej uczestniczy w wydatkach przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W 2020 roku – 3 gmin (Miasto Ciechanów, Miasto i Gmina Głinojeck oraz Gmina Gołymin) z terenu powiatu ciechanowskiego ponosiły koszty pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, m.in. w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie. Ogółem była to kwota: **495.687,72 zł** (w 2019 r. – 432.028,13 zł).

* W ciągu 2020 r. w Placówce odbyły się 2 wewnętrzne posiedzenia Zespołu ds. okresowej oceny pobytu dziecka. Zadaniem Zespołu jest m.in. okresowa ocena sytuacji rodzinnej i psychospołecznej dziecka oraz ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce.

2) w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej:

a) prowadzenie naboru i kwalifikowanie oraz szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej:

* Centrum jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie ciechanowskim prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. W ramach popularyzacji idei rodzicielstwa zastępczego na stronie internetowej Centrum www.pcpr-ciechanow.pl. jest zamieszczone ogłoszenie dot. poszukiwań osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. Także w siedzibie PCPR jest udostępniana ulotka o poszukiwaniu ww. rodzin. Z uwagi trwającą pandemię COVID-19 nie było możliwe zorganizowanie pikniku dla rodzin zastępczych i dzieci jak co roku było organizowane;

* Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoby pełniące funkcję rodziny zawodowej lub niezawodowej powinny spełniać określone w ustawie warunki oraz odbyć:

- rodziny niezawodowe: 50 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych,
- rodziny zawodowe 65 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych,
- rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego - 75 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych.

* W 2020 r. Centrum podpisało dwie umowy z Fundacją Rodzina Plus z Krakowa, która w lutym i lipcu ub. r. przeprowadziła 50 - godzinne szkolenie dla 8 osób (3 małżeństwa oraz 2 osoby samotne) na rodziny zastępcze niezawodowe;

* W Centrum działa Zespół kwalifikujący kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej powołany Zarządzeniem Nr 20/2012 Kierownik PCPR z dnia 25 października 2012 r. do którego zadań należy: dokonywanie analizy dokumentacji i wydanie oceny, czy osoby kandydujące spełniają warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; ocena ich predyspozycji; przygotowanie opinii w sprawie skierowania lub odmowy skierowania na szkolenie oraz ich kwalifikowanie przed wydaniem zaświadczenia kwalifikacyjnego.

W 2020 r. zgłosiło się do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej 8 osób, tj. 3 małżeństwa oraz 2 osoby samotne, którym Sąd Rodzinny wydał postanowienia o tymczasowym umieszczeniu dzieci w tego typu rodzinie, do czasu uzyskania kwalifikacji. W 2020 r. zgłosiły się także 2 osoby (małżeństwo) kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz 1 osoba kandydująca do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej (zawarła związek małżeński z osobą, która już pełni funkcję rodziny zastępczej zawodowej). W związku z tym ww. Zespół zebrał się 4 razy: dwa posiedzenia dot. zakwalifikowania kandydatów na szkolenie, a następnie dwa, po ukończeniu szkolenia - dot. zakwalifikowania do pełnienia funkcji dla 8 osób na rodziny zastępczej niezawodowej, w tym 4 z 2019 r. Na 2021 r. pozostało do szkolenia i kwalifikowana 6 osób, w tym 1 osoba na rodzinę zastępczą zawodową.

W latach 2019 - 2020 utrzymywała się duża liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej 11 i 10. Należy jednak podkreślić, że były to przede wszystkim rodziny, gdzie postanowieniem Sądu Rodzinnego w Ciechanowie zostały już umieszczone dzieci, a rodziny zobowiązano do odbycia szkolenia i uzyskania kwalifikacji.

b) prowadzenie rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz osób zakwalifikowanych do pełnienia tej funkcji:

* Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tut. Centrum od 01 stycznia 2012 r. prowadzi rejestr danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. Na dzień 31 grudnia 2020 r. w rejestrze pozostają **32 osoby**: w tym **11 osób w 7 rodzinach zastępczych zawodowych** (5 małżeństw, w tym jeden współmałżonek, po zawarciu związku małżeńskiego aktualnie kandyduje do funkcji rodziny zastępczej zawodowej i 2 osoby nie będące w związku) **oraz 21 osób w 13 rodzinach niezawodowych** (8 małżeństw i 5 osób nie będących w związku). Łącznie **20 rodzin**.

W porównaniu do 2019 r. zmalała liczba rodzin figurujących w rejestrze z 22 do 20, a osób z 37 do 32. Powodem rozwiązania rodzin niezawodowych było najczęściej usamodzielnienie się wychowanków.

* W rejestrze osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej pozostają osoby, które odbyły szkolenia i otrzymały zaświadczenia kwalifikacyjne, ale po opuszczeniu tych rodzin przez małoletnie dzieci które zostały tam umieszczone zgodnie z postanowieniem sądów rodzinnych zostały rozwiązane i aktualnie nie ma dzieci w nich dzieci.

* Ww. rejestry są na bieżąco uzupełniane, w tym między innymi o zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i przekazywane do III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Ciechanowie.

c) zapewnienie rodzinom zastępczym szkoleń oraz pomocy i wsparcia:

* W 2020 r. ze względu na pandemię COVID-19 prowadzono w ograniczonym zakresie **grupę wsparcia** dla rodzin zastępczych. Rodziny zastępcze korzystają także z pomocy i wsparcia specjalistów w ramach Punktu Konsultacji Specjalistycznej oraz zatrudnionego w pieczy zastępczej terapeuty rodzinnego, który prowadzi z nimi oraz ich wychowankami terapię rodzinną.

* W 2020 r. w ramach ustawowego zapisu dot. diagnozowania pod kątem psychofizycznym dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, przeprowadzono 25 badań psychologicznych i opracowano 25 diagnoz. Jednocześnie udzielano wsparcia psychologicznego rodzinom zastępczym i dzieciom w nich umieszczonym z terenu powiatu oraz przygotowano opinie psychologiczne na potrzeby kwalifikacji 11 kandydatów (6 rodzin) do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

Należy podkreślić, że ze względu na pandemię COVID-19 od lutego 2020 r. ograniczono, a od marca ubiegłego roku wstrzymano kontakty rodziców biologicznych z ich małoletnimi dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej w siedzibie Centrum, a które obserwował psycholog.

d) wyznaczanie i organizowanie pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej:

* w zespole ds. pieczy zastępczej jest zatrudnionych **4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej**, którzy pracują w ramach zadaniowego czasu pracy. Łącznie w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. pomocą i wsparciem koordynatorów było objętych **84 rodzin zastępczych** (w porównaniu do 2019 r. o 5 więcej), w których przebywało **129 dzieci** (w 2019 r. tych dzieci było 122). Na koniec 2020 r. pod opieką koordynatorów były 70 rodziny, (w porównaniu do 2019 r. tyle samo), w których przebywało 99 dzieci, (o 11 dzieci mniej w porównaniu do 2019 r.). Większość z tych rodzin, to rodziny spokrewnione – **51** co stanowiło 72,9% ogółu lub niezawodowe – **12**, co stanowi 17,1% ogółu rodzin oraz **7** zawodowych rodzin zastępczych, co stanowi 10,0% ogółu.

* Każda z ww. rodzin wyraziła zgodę na wsparcie koordynatora i jego wizyty w miejscu zamieszkania rodziny, (co najmniej 1 wizyta w miesiącu u danej rodziny). Ponieważ wizyty koordynatorów nie były zapowiadane, nie zawsze udawało się wejść w środowisko z powodu nieobecności osób pełniących funkcję rodziny zastępczej.

W 2020 r. ze względu na pandemię COVID-19 od marca wstrzymano wizyt, ograniczając się do kontaktów telefonicznych z rodzinami zastępczymi. Jednocześnie

w omawianym okresie koordynatorzy ograniczali także osobiste wizyty w innych środowiskach ściśle związanych z funkcjonowaniem rodzin zastępczych i ich wychowanków, takich jak: ośrodki pomocy społecznej, szkoły, kuratorzy sądowi, policja, placówki służby zdrowia i inne. Najczęściej nawiązywano ze szkołami oraz ośrodkami pomocy społecznej kontakt telefoniczny lub drogą e-mail.

Mimo to koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przez cały 2020 r.:

- **565 razy** odwiedzili powierzone im rodziny (było tych odwiedzin o 345 mniej w porównaniu do 2019 r.) oraz przeprowadzili z nimi 382 rozmów telefonicznych. Ponadto podejmowali **64 próby** wejścia w środowisko rodzin zastępczych przy 225 w 2019 r.

- przeprowadzili 46 rozmów bezpośrednich oraz 68 telefonicznych z pedagogami lub wychowawcami w szkołach i przedszkolach,

- przeprowadzili 111 rozmów bezpośrednich i 34 telefoniczne z pracownikami socjalnymi lub asystentami rodziny w ośrodkach pomocy społecznej na terenie powiatu ciechanowskiego,

- prowadzili 9 rozmów bezpośrednich i 16 telefonicznych z pracownikami sądów rodzinnych i kuratorami.

Należy podkreślić, że pod opieką 1 koordynatora było w 2020 r. ok. **16 – 17 rodzin zastępczych** (zgodnie art. 77 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koordynator nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych).

* Podczas wizyt w środowiskach rodzin zastępczych zaobserwowano głównie następujące problemy: kłopoty i trudności dzieci w nauce, niechęć do chodzenia do szkoły i nie realizowanie obowiązku szkolnego, nieumiejętność porozumienia się dzieci z opiekunami i nie radzenie sobie rodzin zastępczych z problemami wychowawczymi z wychowankami, niezadowolające kontakty z rówieśnikami, brak kontaktów lub destrukcyjny wpływ kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi, problemy emocjonalne występujące zarówno u dzieci jak i rodzin zastępczych. Do rzadziej zgłaszanych koordynatorom przypadków było: stosowanie używek, kradzieże, agresja wychowanków oraz brak powrotu do domu o ustalonej godzinie.

* W ramach pomocy rodzinom zastępczym i rozwiązywania ww. problemów koordynatorzy przeprowadzali rozmowy motywujące, edukację w zakresie podstawowych umiejętności interpersonalnych, prowadzono mediację pomiędzy członkami rodziny, nawiązywano kontakty z instytucjami oraz proponowano korzystanie z pomocy i porad specjalistycznych w ramach Punktu Konsultacji Specjalistycznej przy tut. Centrum.

* W ramach zapewniania opieki i wychowania dzieciom w rodzinnej pieczy zastępczej, PCPR współpracuje z innymi PCPR i placówkami, z sędziami i kuratorami Sądu Rodzinnego w Ciechanowie, Policją, Ośrodkiem Adopcyjnym w Ciechanowie, szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ciechanowie, ze Szpitalem Wojewódzkim w Ciechanowie, głównie oddziałem noworodkowym i dziecięcym i innymi instytucjami. Szczególnie dobrze układała się współpraca z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny z MOPS w Ciechanowie, M-GOPS w Gliniojecku oraz pozostałymi 7 gminnymi ośrodkami pomocy społecznej w powiecie ciechanowskim.

* Zgodnie z art. 129-131 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. W związku z tym Zarządzeniem Nr 15/2014 Kierownika PCPR z dnia 30 grudnia 2014 r. powołano Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka

umieszczonego w rodzinie zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego. W skład ww. Zespołu wchodzi koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog, pedagog oraz koordynator Zespołu ds. pieczy zastępczej.

W 2020 r. odbyło się **11** posiedzeń Zespołu w trakcie których dokonano oceny **201** dzieci przebywających w **137 rodzinach zastępczych**. Wcześniej koordynatorzy przygotowali informacje o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej i sytuacji rodziny. W pierwszych lutowych posiedzeniach brało w nich udział poza stałym składem Zespołu - 79 osób, w tym: rodzice zastępczy i biologiczni, przedstawiciele Sądu Rodzinnego w Ciechanowie, Policji, Ośrodka Adopcyjnego w Ciechanowie oraz ops i szkół. W następnych miesiącach posiedzenia Zespołu odbywały się bez udziału osób z zewnątrz ze względu na pandemię COVID – 19.

W wyniku prac Zespołu sformułowano do Sądu Rodzinnego **12** wniosków, w tym: 11 o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców, którzy nie interesują się dziećmi i nie podejmują współpracy z ops mającej na celu powrót dzieci do rodziny oraz 1 o zawieszenie władzy rodzicielskiej. Ponadto koordynatorzy po zespołach przygotowali 196 modyfikacji planów pomocy dziecku.

e) przyznawanie i wypłacanie świadczeń dla rodzin zastępczych oraz ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej:

* Na dzień 31 grudnia 2020 r. w powiecie ciechanowskim rodzin zastępczych było **84**, tj. tyle samo jak w 2019 r., w których przebywało **126 dzieci**, podobnie jak w 2019 r. Wśród nich **61** to rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, **16** niezawodowe oraz **7** zawodowych, w tym: **2** rodziny pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

W ciągu całego 2020 r. **95** rodzin zastępczych zapewniało opiekę ogółem dla **148 dzieci**. W **66** rodzinach zastępczych **spokrewnionych z dzieckiem** przebywało **89 dzieci**, z tego w: 48 rodzinach było po jednym dziecku, 13 rodzinach po dwoje dzieci, 5 rodzinach troje dzieci. Spośród wszystkich dzieci przebywających w rodzinach spokrewnionych: 8 dzieci to sieroty zupełne, 33 to półsieroty, a pozostałe 48 to sieroty społeczne.

W pozostałych rodzinach zastępczych:

- **21 niezawodowych** - przebywało **27 dzieci**, spośród tych dzieci: 3 dzieci to sieroty zupełne, 7 to półsieroty, a 17 to sieroty społeczne;
- **6 zawodowych** rodzinach zastępczych - przebywało **25 dzieci**, z tego 1 to sierota zupełna, 3 półsieroty oraz 21 dzieci to sieroty społeczne;
- **2 zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego** przebywało **7 dzieci**, wszystkie to sieroty społeczne.

* W 2020 roku utworzonych zostało **12 nowych rodzin zastępczych** (w 2019 r. mniej o 6 rodzin), w tym: **7** spokrewnionych, w których opieką objęto 9 dzieci oraz **5** rodzin zastępczych niezawodowych, w których było 9 dzieci. W okresie 12 miesięcy 2020 r. umieszczono również **5** dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych. Łącznie w 2020 r. w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono **23** dzieci (w 2019 r. 31 dzieci).

W II półroczu 2020 r. jedna rodzina zastępcza zawodowa, którą opuściło 5 dzieci (rodzeństwo wróciło do matki), przekształciła się ponownie w rodziną zastępczą pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego.

* Jednocześnie w trakcie 12 miesięcy 2020 r. - **12 rodzin zastępczych zostało rozwiązanych**, (tj. tyle samo co w 2019 r.), w tym: **6** spokrewnionych i **5** niezawodowych oraz **1** rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego. Ponadto jedną

rodzinę zawodową przekształcono w rodzinę zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego.

Łącznie w 2020 r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło **22** dzieci (w 2019 r. – 20), z których: 9 wróciło o rodziny; 7 usamodzielniało się, 4 zmieniło formę pieczy zastępczej, w tym 2 trafiło do innej rodziny zastępczej oraz 2 do pieczy instytucjonalnej; 1 do adopcji oraz matka dziecka ukończyła 18 lat i przejęła nad nim opiekę.

Poniżej przedstawiona została informacja dotycząca funkcjonowania rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego.

**Rodziny zastępcze w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego –
na dzień 31.12.2020 r. (objęte świadczeniami)**

Gmina	m. Ciechanów	mig. Głinojeck	g. Ciechanów	g. Golymin	g. Grudusk	g. Opinogóra	g. Ojrzeń	g. Reginin	g. Sońsk	Razem:
Liczba rodzin	45	9	8	2	3	7	0	2	8	84
Liczba dzieci w tych rodzinach	60	12	12	5	6	15	0	5	11	126

W 2020 r. w 12 rodzinach zastępczych na terenie powiatu przebywało **21 dzieci** z terenu innych 12 powiatów. Jednocześnie na terenie innych powiatów przebywało w 7 rodzinach zastępczych - **9 dzieci** z powiatu ciechanowskiego.

* Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej. W 2020 roku za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej – 9 gmin z terenu powiatu ciechanowskiego ponosiło wydatki w wysokości 10%, 30% i 50% kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych. Ogółem była to kwota: **329.513,01 zł** (w 2019 r. – 295.037,17 zł).

* Centrum realizowało zadania w zakresie przyznawania i wypłacania rodzinie zastępczej świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w niej przebywającego oraz innych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2020 r. Zarządzeniem Nr 17/2020 Starosty Ciechanowskiego z dnia 11 marca 2020 r. określono maksymalne wysokości świadczeń przyznawanych dla rodzin zastępczych na terenie powiatu ciechanowskiego. Następnie Zarządzeniem Nr 5/2020 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie z dnia 12 marca 2020 r. ustalono szczegółowe zasady udzielania tych świadczeń oraz zatrudniania osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej. Ogółem w okresie w 2020 r. Centrum udzieliło **1.665 świadczeń na kwotę 1.395.080,25 zł**, w tym:

- miesięcznych na pokrycie kosztów utrzymania dziecka – **1.535** świadczeń na łączną kwotę – **1.294.320,23 zł**, średni miesięczny koszt tej pomocy na jedno dziecko wyniósł **843,21 zł** (w 2019 r. – 842,58 zł);
- jednorazowych na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka (6 rodzin – 13 dzieci) – **13** świadczeń na kwotę **16.500,00 zł** (w 2019 r. 13 świadczeń na kwotę 18.100,00 zł);
- świadczeń na utrzymanie domu jednorodzinnego (5 rodzin) – **21** świadczeń na kwotę **52.480,31 zł** (w 2019 r. 12 świadczeń na kwotę 27.154,78 zł);
- jednorazowych na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzaniem niezbędnych remontów (4 rodziny) – **4** świadczenia na kwotę **5.000,00 zł** (4 świadczenia na kwotę 2.500,00 zł);
- jednorazowych dot. dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w rodzinie zastępczej (33 rodziny – 35 dzieci) – **35** świadczeń na kwotę **13.900,00 zł** (w 2019 r. 45 świadczeń na kwotę 13.500,00 zł);
- dodatki z tytułu niepełnosprawności dziecka dla (w 4 rodzinach dla 4 dzieci) – **56** świadczeń na kwotę **11.379,71 zł** (w 2019 r. 35 świadczeń na kwotę 7.413,13 zł);
- pomoc losowa – 1 świadczenie na łączną kwotę **1.500,00 zł** (1 rodzina spokrewniona dla 1 dziecka).

* W ciągu całego 2020 r. w **2 zawodowych** rodzinach zastępczych pełniących funkcję **pogotowia rodzinnego** przebywało ogółem **7 dzieci**. Spośród tych dzieci: 1 dziecko trafiło do adopcji, 2 powróciło do rodziny biologicznej, 1 usamodzielniało się, 1 umieszczono w rodzinie zastępczej niezawodowej, a 2 dzieci nadal przebywa w pogotowiu rodzinnym. W **6 zawodowych** rodzinach zastępczych przebywało **25 dzieci**, z których 5 dzieci wróciło do rodziny biologicznej.

* W 2020 r. uchwałą Nr VI/17/146/2020 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 9 kwietnia 2020 r. - od 1 maja 2020 r. podniesiono wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych z terenu powiatu ciechanowskiego. Wydatki na **wynagrodzenie wraz z pochodnymi** dla zawodowych rodzin **zastępczych** o charakterze pogotowia rodzinnego, a także zawodowych rodzin zastępczych oraz osób do pomocy w pracach gospodarskich (zatrudnionych w 4 zawodowych rodzinach zastępczych, w których przebywało powyżej 3 dzieci) zgodnie z umowami-zlecenia wynosiły w 2020 roku – **291.471,32 zł** (w 2019 r. - 313.493,54 zł). Zmniejszenie tych wydatków związane było z spadkiem liczby rodzin zastępczych zawodowych, a konkretnie z rezygnacją od lutego 2020 r. rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Mimo to średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej w 2020 roku wyniósł – **2.241,00 zł** i był wyższy niż w 2019 r.

* Od 01 kwietnia 2016 r. zgodnie art. 80 ust. 1a ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie zastępczej na każde umieszczone w rodzinie zastępczej dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia przysługuje **dodatek wychowawczy** w wysokości świadczenia wychowawczego, tzw. 500+. W związku z tym po zebraniu stosownych oświadczeń i wniosków tut. Centrum w 2020 r. wydało 103 decyzje dot. przyznania tego dodatku oraz wypłaciło 82 rodzinom zastępczym **1.246 świadczeń**. Ogółem powiat ciechanowski otrzymał na ten cel dotację celową w wysokości **622.281,00 zł**, z tego wydatkowano na ww. świadczenia i koszty obsługi – **622.032,43 zł** oraz zwrócono pozostającą kwotę w wysokości **248,57 zł**.

* pracownicy zatrudnieni w ramach wieloosobowego stanowiska ds. realizacji świadczeń i placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- prowadzą sprawozdawczość w systemie POMOST (wprowadzanie danych dotyczących rodzin zastępczych, usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz pomocy społecznej, sporządzanie zbiorów centralnych oraz list wypłat świadczeń);
- obsługują centralną aplikację statystyczną CAS, w której aktualnie są przesyłane codzienne sprawozdania z pieczy zastępczej ale także z pomocy społecznej oraz sytuacji epidemicznej w placówkach funkcjonujących na terenie powiatu ciechanowskiego;
- sporządzają noty księgowe do gmin oraz powiatów;
- przygotowują projekty porozumień dotyczących ponoszenia kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej;

* Centrum realizuje zadania w zakresie **egzekwowania odpłatności od rodziców, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej**. Wysokość odpłatności jest uzależniona od sytuacji socjalno-bytowej rodziców potwierdzonej wywiadem środowiskowym lub innymi dokumentami potwierdzającymi sytuację socjalno-bytową.

Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr IV/11/66/2012 z dnia 30 stycznia 2012 r. określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Podstawą do ustalenia odpłatności bądź umorzenia w całości, bądź części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej jest ustalenie sytuacji rodzinnej, materialnej, dochodowej i zdrowotnej rodziny na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego lub dokumentów stwierdzających sytuację materialną, rodzinną, dochodową i zdrowotną rodziny.

W 2020 r. toczyło się **28** postępowań dotyczących egzekwowania odpłatności od rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej (w 2019 r. takich postępowań było 30) i wydano **28** decyzji o odstąpieniu od ustalenia opłaty. Wszczęte i toczące się postępowania dotyczą wszystkich rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej, zarówno w rodzinach zastępczych, jak i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Aktualnie w rejestrze rodziców figurują **143 osoby** (w 2019 r. – 141).

Zgodnie z art. 38 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest zobowiązany dochodzić alimentów na rzecz dziecka przebywającego co najmniej rok w pieczy zastępczej. W 2020 roku tut. Dyrektor Centrum wystąpił z powództwem o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. W omawianym okresie złożono **4 pozwy na rzecz 7 małoletnich** dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Pozostali rodzice biologiczni zobowiązali się do dobrowolnego świadczenia alimentów na rzecz swoich małoletnich dzieci.

f) zawieranie porozumień dot. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego oraz na terenie innego powiatu:

* Zgodnie z art. 191 ust. 1, pkt 1; ust. 4 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który dotyczy ponoszenia odpłatności przez powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego umieszczeniem w **rodzinie zastępczej**, powiaty zawierają stosowne porozumienia.

Powiat Ciechanowski zawarł porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci i wysokości wydatków z **12 powiatami** (w 2019 r. takich powiatów było 11), z terenu których dzieci postanowieniem Sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie naszego powiatu: żuromiński – 1 dziecko, mławski – 4 dzieci, pułtuski – 2 dzieci, miasto stołeczne Warszawa – 2 dzieci, iławski – 1 dziecko, piotrków trybunalski – 1 dziecko, żorski – 3 dzieci, nidzicki – 2 dzieci, warszawski zachodni – 1 dziecko, tczewski – 2 dzieci i nowodworski – 1 dziecko, płoński – 1 dziecko. **Łącznie 21 dzieci, o 2 więcej niż w 2019 r.** Dochody w 2020 r. z tego tytułu to kwota **280.139,58 zł** (w 2019 r. to kwota 272.014,45 zł). Inne powiaty, na terenie których w rodzinach zastępczych postanowieniem Sądu zostały umieszczone dzieci z terenu naszego powiatu zawarły porozumienia w sprawie umieszczenia i wysokości wydatków z Powiatem Ciechanowskim. Jest to **7 powiatów**: miński – 1 dziecko, ostrowski – 3 dzieci, nowodworski – 1 dziecko, warszawski – 1 dziecko, bielsko-podlaski – 1 dziecko, wołomiński – 1 dziecko i kolbuszowski – 1 dziecko. **Łącznie 9 dzieci.** Wydatki w 2020 r. z tego tytułu to kwota **129.046,56 zł** (w 2019 r. to kwota 124.013,76 zł).

* Na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w **placówce opiekuńczo-wychowawczej**. Określenie warunków pobytu dziecka oraz wysokość wydatków na opiekę i wychowanie następuje w drodze porozumienia między powiatami. W związku z powyższym powiaty zawarły porozumienia z Powiatem Ciechanowskim w sprawie umieszczenia naszych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. W 2020 r. **17 dzieci** (w 2019 r. – 10 dzieci, tj. o 7 dzieci więcej) z powiatu ciechanowskiego przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów: Wioska Dziecięca Kraśnik – 4 dzieci; Wioska Dziecięca Biłgoraj – 3 dzieci; Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Morągu – 2 dzieci; Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasze Dzieci w Czernicach Borowych – 1 dziecko; Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Tarłowie – 1 dziecko; Domy dla Dzieci w Pasymiu – 5 dzieci oraz Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Ignatkach – 1 dziecko. Wydatki z tego tytułu w 2020 r. wyniosły do kwoty **719.168,02 zł** (w 2019 r. to kwota 319.372,00 zł, tj. wzrost o 399.796,02 zł).

3) w zakresie udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawczych:

* Centrum realizuje zadania w zakresie pomocy w **usamodzielnianiu pełnoletnich wychowanków opuszczających instytucjonalne i rodzinne formy pieczy zastępczej**. Dla każdego wychowanka opracowany jest indywidualny program usamodzielniania i integracji wychowanka ze środowiskiem, w którym ustala się formy i zakres pomocy biorąc pod uwagę sytuację usamodzielnianego wychowanka oraz warunki materialne i socjalne rodziców, czy najbliższych krewnych. Indywidualny program usamodzielniania opracowuje opiekun usamodzielniania wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem, wychowawcą placówki lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

W przypadku wychowanków z rodzin zastępczych opiekunem procesu usamodzielniania - zaakceptowanym przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie - najczęściej jest jedno z rodziców zastępczych, natomiast usamodzielniani

wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych najczęściej jako opiekuna wskazują wychowawcę z placówki, którą opuszczają lub pracownika socjalnego tut. Centrum.

* W 2020 roku ogółem **46** wychowanków (w 2019 r. – 45 wychowanków) realizowało proces usamodzielniania na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym: **13** z instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz **33** z rodzinnej pieczy zastępczej.

W porównaniu do 2019 roku spadła liczba usamodzielnianych wychowanków: z instytucjonalnej pieczy zastępczej z 16 do 13 oraz wzrosła z rodzinnej pieczy zastępczej z 29 do 33.

Poniższa tabela ilustruje proces usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej w 2019 r. z terenu powiatu ciechanowskiego.

Liczba usamodzielnianych wychowanków z poszczególnych placówek oraz rodzin zastępczych w 2020 r.

Forma pomocy*	Placówka Socjalizacyjna Goteczna	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Czernice Borowe	Wioska Dziecięca SOS W Kraśniku	Rodziny zastępcze	Ogółem
Usamodzielnienia	4	1	0	6	11
Kontynuacja nauki	11	0	1	27	39
Pomoc rzeczowa	3	1	0	3	7

* jeden wychowanek mógł w trakcie procesu usamodzielniania korzystać z dwóch lub trzech form pomocy.

W 2020 r. proces usamodzielniania rozpoczęło 2 nowych wychowanków z instytucjonalnych form pieczy zastępczej. Łącznie w 2020 r. - **12 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej** (w 2019 r. - 16) otrzymało **pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki - 102 świadczenia na ogólną kwotę 52.006,13 zł** (w 2019 r. to kwota - 68.905,44 zł).

Pomoc pieniężną na usamodzielnienie w omawianym okresie otrzymało również 5 wychowanków z pieczy instytucjonalnej (w 2019 r. – 2 wychowanków) na łączną **kwotę 27.756,50 zł** (w 2019 r. - 11.678,00 zł).

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej lub finansowej otrzymało 4 wychowanków z instytucjonalnej pieczy (w 2019 r. 2 wychowanków) **na łączną kwotę 8.000,00 zł** (w 2019 r. to kwota 4.000,00 zł).

Ponadto 2 wychowankom z instytucjonalnej pieczy zastępczej przyznano **pomoc z programu „Dobry Start”** na łączną kwotę 600,00 zł.

W 2020 r. proces usamodzielniania rozpoczęło również 7 nowych wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej (w 2019 r. – 17 wychowanków).

Łącznie świadczenia na **kontynuowanie nauki** w omawianym okresie otrzymało **27 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej – 275 świadczeń na łączną kwotę 144.235,86 zł** (w 2019 r. 227 świadczeń na kwotę 114.340,44 zł).

Pomoc pieniężną na usamodzielnienie otrzymało 6 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej **na ogólną kwotę 26.288,00 zł** (w 2019 r. 4 wychowanków na kwotę 17.018,00 zł).

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej lub finansowej otrzymało **3 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej na kwotę 6.000,00 zł** (w 2019 r. z pomocy takiej nie skorzystał żaden wychowanek).

Ponadto 8 wychowankom z rodzinnej pieczy zastępczej przyznano **pomoc z programu „Dobry Start”** na łączną kwotę 2.400,00 zł.

4. Realizacja projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19 w powiecie ciechanowskim”.

W 2020 r. Powiat Ciechanowski we współpracy z Wojewodą Mazowieckim przystąpił do realizacji projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 finansowanego ze środków Unii Europejskiej. W ramach tego projektu rodziny zastępcze z terenu powiatu ciechanowskiego oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Gołotczyźnie otrzymały:

1) środki ochrony indywidualnej w postaci maseczek, rękawiczek jednorazowych oraz płynu dezynfekcyjnego dla 264 osób, w tym 247 w 85 rodzinach zastępczych oraz 17 wychowanków Placówki;

2) 107 nowych laptopów Lenovo (100 dla dzieci w rodzin zastępczych oraz 7 dla wychowanków Placówki) z licencją na system operacyjny Microsoft Windows 10 Home w języku polskim oraz pakietem biurowym Microsoft Office Home & Student 2019 (każdy laptop wyposażony został w fabrycznie nową myszkę komputerową, zestaw słuchawkowy ze złączem combo oraz torbę na komputer),

Wartość projektu określoną w umowie to kwota **315.615,00 zł**, w tym: 300.000,00 zł na zakup laptopów oraz 15.615,00 zł na zakup środków ochrony indywidualnej. Ponieważ zarówno środki ochrony indywidualnej, jak i sprzęt komputerowy zakupiono za kwotę niższą niż przewidywano, za zgodą Wojewody przesunięto środki na zakup dodatkowych laptopów, co pozwoliło zwiększyć ich liczbą ze 100 na 107. Ostatecznie w powiecie ciechanowskim wydatkowano kwotę **315.173,33 zł**.

Należy podkreślić, że zakup ww. nowoczesnego sprzętu komputerowego znacznie ułatwi naukę zdalną dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej w okresie pandemii COVID-19.

5. Zadania przewidziane ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

Art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wskazuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych należące do kompetencji samorządów powiatowych - zadania dotyczą obszaru rehabilitacji zawodowej i społecznej. W powiecie ciechanowskim zadania z obszaru rehabilitacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie, natomiast zadania z obszaru rehabilitacji społecznej są realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

Na realizację ww. zadań powiat ciechanowski otrzymuje środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwany dalej PFRON).

W kwietniu 2020 r. Zarząd PFRON, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywanych środków PFRON samorządom

wojewódzkim i powiatowym, ustalił wysokość środków dla powiatu ciechanowskiego w kwocie: **1.439.521,00 zł**.

Rada Powiatu uchwałą Nr VI/18/152/2020 z dnia 30 kwietnia 2020 r. uchwaliła plan rzeczowo-finansowy zadań realizowanych przez powiat ciechanowski ze środków PFRON w 2020 r. Plan pozytywnie zaopiniowała Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

W dniu 28 grudnia 2020 r. Rada Powiatu Uchwałą Nr VI/27/206/2020 uchwaliła zmianę planu rzeczowo-finansowego środków PFRON. Dokonano przemieszczeń środków finansowych między obszarami rehabilitacji zawodowej i społecznej.

W dniu 6 maja 2020 r. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie Zarządzeniem Nr 14/2020 ustalił zasady i tryb udzielania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych dla osób niepełnosprawnych w powiecie ciechanowskim w 2020 roku.

a/ z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

* W powiecie ciechanowskim w 2020 roku funkcjonował jeden **warsztat terapii zajęciowej**. Jednostką prowadząca warsztat od 01 lipca 1994 roku do 31 grudnia 2020 r. był Zakład Pracy Chronionej MUSI NOVUM Sp. z o.o. w Żyrardowie. Warsztat miał siedzibę w Ciechanowie przy ul. Pułtuskiej 20 a. Działalność rehabilitacyjna warsztatu prowadzona była w ramach w pięciu pracowni terapeutycznych: w dwóch pracowniach technik różnych, w pracowni rękodzieła artystycznego, w pracowni technicznej oraz w pracowni artystyczno-dziennikarskiej. W terapii warsztatu uczestniczyło 30 osób, po 6 osób w każdej z pracowni. Uczestnicy to w większości mieszkańcy miasta Ciechanów – 16 osób; 14 osób pochodziło ze wsi. Znaczny stopień niepełnosprawności posiadało 14 osób natomiast 16 osób posiadało umiarkowany stopień niepełnosprawności. Wśród uczestników było: 17 kobiety i 13 mężczyzn. Dla każdego uczestnika opracowany był przez Radę Programową "Indywidualny Program Rehabilitacyjny". Oznacza to, że uczestnicy posiadali indywidualnie określony zakres usprawniania i usamodzielniania w ramach rehabilitacji społecznej, psychicznej i zawodowej. Szczególny nacisk położony był na realizację takich zadań jak: ćwiczenie zaradności osobistej, rozwijanie samodzielności społecznej, rozwijanie umiejętności niezbędnych we współzyciu, współdziałaniu i pracy oraz kształtowanie umiejętności wykonywania czynności określonych poprzez formy terapii zajęciowej. Z uczestnikami warsztatu pracowali oprócz terapeutów psycholog oraz fizjoterapeuta.

Działalność WTZ w 2020 roku współfinansowana była ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (90%) i budżetu powiatu (10%). Preliminarz na 2020 r. ustalono w wysokości **683.200,00 zł**, PFRON przekazał kwotę **614.880,00 zł**, a powiat **68.320,00 zł**.

Zgodnie z podpisaną w dniu 04 maja 2020 r. umową pomiędzy MUSI NOVUM Sp. z o.o., a Powiatem środki przekazywane były w transzach po udokumentowaniu poniesionych wydatków określonych w umowie. Rozliczenie środków PFRON odbywało się w okresach kwartalnych, warunkowało ono przekazanie zaliczki na kolejny okres. Warsztat pozyskał również dodatkowe środki ze sprzedaży wykonanych prac. Przeznaczone były one na integrację społeczną.

Koszty funkcjonowania warsztatu w 2020 roku w porównaniu do 2019 roku wzrosły o łącznie **80.000,00 zł** (koszt PFRON o 72.000,00 zł, a koszty powiatu o 8.000,00 zł). Wysokość kwoty dofinansowania do kosztów rocznego pobytu 1 uczestnika w WTZ określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym.

Zgodnie z Uchwałą Nr 133/2020 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 28 sierpnia 2020 r. w sprawie rozwiązania umowy z jednostką prowadząca Warsztat Terapii

Zajęciowej w Ciechanowie została rozwiązana umowa z MUSI NOVUM Sp. z o.o. w Żyrardowie z zachowaniem 3 miesięcznego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec czwartego kwartału 2020 r., tj. na dzień 31 grudnia 2020 r. Natomiast w dniu 30 grudnia 2020 r. Powiat Ciechanowski zawarł Umowę z Domem Pomocy Społecznej w Ciechanowie, ul. Krucza 32 o dofinansowanie ze środków PFRON kosztów utworzenia i działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej przy ww. Domu.

* W 2020 r. na dofinansowanie ze środków PFRON **do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów** złożono 66 wniosków. Przyznano 55 dofinansowań. Ze środków PFRON wypłacono w łącznej wysokości 97.198,00 zł, z czego kwota: 47.278,00 zł dotyczyła 37 osób dorosłych, kwota 18.720,00 zł dotyczyła 12 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, natomiast kwota: 31.200,00 zł. dotyczyła 30 opiekunów. Realizacja zadani spotkała się z dużym zainteresowaniem adresatów . Wykorzystano cały limit środków określony na ten cel w planie rzeczowo-finansowym środków PFRON na 2020 rok.

* dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów, a realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako zadanie własne powiatu.

Dużym zainteresowaniem niepełnosprawnych mieszkańców powiatu cieszy się dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Limit środków na to zadanie w 2020 r. określono na poziomie: **384.211,00 zł dla dorosłych i 41.290,00 zł dla dzieci.**

Realizacja tej formy pomocy rozpoczęła się w drugim kwartale 2020 r. Zainteresowanie wśród osób niepełnosprawnych wymienioną pomocy było bardzo duże, do Centrum zgłaszało się wiele osób, codziennie przeprowadzano liczne rozmowy telefoniczne. Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie od stycznia do końca grudnia 2020 r. wpłynęło **400 wniosków o dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.**

Dofinansowanie do ww. przedmiotów i środków, podobnie jak w ub. latach dot. zakupu: pieluchomajtek i cewników – 989, aparatów słuchowych - 120, obuwia ortopedycznego - 19, aparatów i protez kończyn – 7, materacy przeciwoleżynowych – 4, wózków inwalidzkich - 13, balkoników i kul do chodzenia – 26, protez piersi – 6, szkieł okularowych – 8, peruk – 4, pionizatorów – 2, poduszek przeciwoleżynowych – 7, aparatów CPAP – 2 i innych.

W 2020 r. wypłacono ze środków PFRON dofinansowanie w łącznej wysokości **425.475,00 zł**, z czego **384.186,00 zł** dotyczyło **357 osób dorosłych**, natomiast kwota **41.289,00 zł** to wsparcie dla **24 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej** z terenu powiatu ciechanowskiego.

W 2020 r. zabezpieczone środki finansowe na pomoc dla osób niepełnosprawnych przy zaopatrzeniu w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze stanowiły 30 % otrzymanego limitu. Ustawa z dnia 9 maja 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem umożliwiła tej grupie osób korzystanie z wyrobów medycznych bez limitu czasowego, który obowiązywał w przepisach NFZ. Powyższy przywilej znajduje zastosowanie w PCPR przy realizacji dofinansowań ze środków PFRON przy zaopatrzeniu w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Każdego roku zabezpiecza się środki finansowe PFRON w możliwie maksymalnej wielkości, mając na uwadze realizację pozostałych zadań. W 2020 roku było to 55 % środków zatwierdzonych na rehabilitację społeczną (bez środków WTZ). Udzielając tak

wysokiej wielkości ww. pomoc stajemy się jednocześnie realizatorem Programu „Za Życiem”, co jest obowiązkiem samorządu powiatowego.

*** Sprzęt rehabilitacyjny.**

Określony na 2020 rok limit środków na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny to kwota **11.192,00 zł dla osób dorosłych i 16.446,00 zł dla dzieci i młodzieży**. Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny odbywa się zgodnie z zasadami opracowanymi (w oparciu o przepisy prawa) przez PCPR i zatwierdzone przez Dyrektora PCPR. Wnioski o dofinansowanie składają osoby niepełnosprawne, którym lekarz prowadzący zleci rehabilitację w domu, na określonym sprzęcie rehabilitacyjnym i uzasadnią celowość zakupu urządzenia. Maksymalna kwota dofinansowania wynosi 80% wartości sprzętu. Wnioskodawca musi więc posiadać 20% własnych środków. W 2020 r. udzielono dofinansowań **15 osobom** przy zakupie sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę **27.637,00 zł**, w tym: **7 dorosłym** na kwotę **11.192,00 zł** i **8 dzieciom** na kwotę **16.445,00 zł**.

W 2020 r. w porównaniu do 2019 r. nastąpił wzrost liczby beneficjentów o 7 osób oraz wzrost wartości udzielonej pomocy o 21.384,00 zł.

*** Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.**

Osoby niepełnosprawne mogą składać wnioski o dofinansowanie barier w każdym czasie. Pozytywnie ocenione wnioski stanowią podstawę zawarcia umowy cywilno-prawnej o dofinansowanie. W 2020 roku złożono łącznie 56 wniosków na kwotę 302.310,00 zł.

W ramach likwidacji barier udzielono pomocy 52 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę **209.018,00 zł dla: 46 osób dorosłych niepełnosprawnych na kwotę 191.422,00 zł** oraz **dla 6 dzieci na kwotę 17.596,00 zł**. Zawarto i zrealizowano **52 umowy**, które dotyczyły:

- barier architektonicznych – **3 umowy** - 2 pomieszczenia sanitarno-higieniczne i montaż windy wykorzystana kwota 54.135,00 zł;
- barier technicznych – **38 umów** (łóżka rehabilitacyjne, krzesło sanitarne, podnośniki elektryczne, urządzenia umożliwiające samodzielne korzystanie z pomieszczeń sanitarno-higienicznych, np. siedziska prysznicowe, uchwyty, nasadki, kabiny prysznicowe) – wykorzystana kwota – 127.041,00 zł;
- w komunikowaniu się – **11 umów**, w tym **6 dzieci niepełnosprawnych** (komputery przenośne) – wykorzystana kwota – 27.842,00 zł.

Wśród zrealizowanych umów znajduje się 14 umów zawartych z mieszkańcami wsi na łączną kwotę 65.053,00 zł.

W relacji 2020:2019 (209.018,00 : 185.367,00) nastąpił wzrost wartości pomocy w ww. zakresie o 23.651,00 zł. Wszyscy beneficjenci tego wsparcia to osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Zaznacza się, że likwidując bariery beneficjentowi wspieramy jego opiekunów, ułatwiamy opiekę i pielęgnację. Ma to miejsce w przypadku dofinansowań do zakupu np. łóżka rehabilitacyjnego lub podnośnika. Zdarza się, że w rodzinie jest kilka osób niepełnosprawnych. W 2020 roku likwidując bariery architektoniczne poprzez dostosowanie łazienki i WC w mieszkaniu osoby niepełnosprawnej pomocą w sposób pośredni objęliśmy jeszcze jednego niepełnosprawnego członka rodziny. Dofinansując zakup sprzętu elektronicznego (np. laptop) ułatwiamy dorosłym osobom niepełnosprawnym komunikację społeczną, a przypadku dzieci i młodzieży ten przedmiot dofinansowania staje się ważnym narzędziem edukacyjnym.

* Dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacja i turystyki dla osób niepełnosprawnych oraz zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

O dofinansowanie w tym zakresie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres, co najmniej 2 lat. Wnioski składane są do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

W 2020 r. zawarto tylko 1 umowę na dofinansowanie sportu, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych. Beneficjentem środków w kwocie 1.740,00 zł jest Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. Organizacja wykorzystała środki w wysokości 1.576,00 zł.

Do końca listopada 2020 r. od 3 organizacji pozarządowych wpłynęło 3 wnioski na dofinansowanie z tego tytułu. Wszystkie spełniają kryteria udzielenia dofinansowania. Decyzje o udzieleniu pomocy wnioskodawcom zostaną podjęte dopiero po zatwierdzeniu planu rzeczowo-finansowego środków PFRON na 2021 r.

Udzielając wsparcia finansowego w/w. organizacjom pozarządowym w sposób bezpośredni ułatwiamy naszym wieloletnim partnerom społecznym realizację zadań statutowych. W każdym roku dofinansowanie umożliwia niepełnosprawnym członkom organizacji pozarządowych zaspokojenie potrzeb w obszarze turystyki, kultury i integracji społecznej.

* Zapatrzenie w **sprzęt rehabilitacyjny osobom prawnym** i jednostkom nie posiadającym osobowości prawnej. W 2020 r. zrealizowano 1 umowę z tego obszaru na kwotę 10.392,00 zł. Beneficjentem środków jest organizacja pozarządowa Fundacja „Być jak Inni”.

* PCPR ściśle współpracuje i obsługuje od strony technicznej **Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych**. Powiatowe rady są organami opiniodawczo-doradczymi. Do zakresu ich działania należą: inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. W siedzibie PCPR odbywają się posiedzenia Rady, w których uczestniczą pracownicy Centrum. W 2020 roku tutaj Centrum obsługiwało 2 posiedzenia Rady. Sytuacja pandemiczna w kraju spowodowała, że dopiero w dniu 2 kwietnia 2020 roku Powiat otrzymał informację o wysokości środków PFRON (1.439.521,00 zł) przypadających w 2020 roku Powiatowi Ciechanowskiemu na realizację zadań ustawowych. W dniu 16 kwietnia 2020 r. Rada zaopiniowała plan rzeczowo-finansowy środków PFRON na 2020 r. W dniu 7 grudnia 2020 roku opiniowano przesunięcia środków w planie oraz projekt budżetu Powiatu Ciechanowskiego na 2021 rok, pod kątem skutków dla osób niepełnosprawnych powiatu ciechanowskiego.

b) realizacja innych działań finansowanych ze środków PFRON

* PCPR sporządza kwartalne i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań powiatu z zakresu rehabilitacji i zatrudniania osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON. Sprawozdania obejmują również rehabilitację zawodową realizowaną przez PUP w Ciechanowie.

* Tut. Centrum występuje także do Departamentu Finansowego PFRON z wnioskami o przekazanie środków finansowych na bieżącą realizację zadań powiatu. Dokonuje płatności

ze środków PFRON z tytułu zobowiązań w stosunku do beneficjentów rehabilitacji zawodowej wg dyspozycji pisemnych Powiatowego Urzędu Pracy w Ciechanowie.

* Realizacja Programu pilotażowego Aktywny Samorząd.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje i rozlicza program Aktywny Samorząd ze środków PFRON. W dniu 15 kwietnia 2020 r. zawarto umowę między PFRON, a Powiatem Ciechanowskim na realizację programu pilotażowego **AKTYWNY SAMORZĄD**. W roli realizatora umowy w powiecie ciechanowskim występuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie. Dzięki programowi udało się w 2020 r. pozyskać kwotę: **163.073,00 zł** na realizację objętych nim zadań. Dofinansowanie zwiększono o 169.529,00 zł w ramach aneksu do umowy z dnia 17 listopada 2020 r. Łącznie na realizację Aktywny Samorząd otrzymano **332.602,00 zł**. Zgodnie z obowiązującymi w programie procedurami realizacja edycji programu Aktywny Samorząd 2020 jest wydłużony do 15 kwietnia 2021 roku. W powiecie ciechanowskim Program był realizowany jest w dwóch modułach: Moduł I likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową i Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Na dzień 31 stycznia 2020 r. wykorzystano łącznie w dwóch modułach **182.560,00 zł**. Należy podkreślić, że realizacja tego Programu od 2020 r. odbywała się wyłącznie przy wykorzystaniu Systemu Obsługi Wsparcia (SOW).

Pomoc w Module I jest realizowana w ramach obszarów i określonych dla nich zadań:

MODUŁ I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową.

Obszar A – likwidacja bariery transportowej

Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu, wiek aktywności zawodowej.

Zadanie 3: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza migowego, wiek aktywności zawodowej.

Zadanie 4: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 3: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku, wiek aktywności zawodowej.

Zadanie 4: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 5: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 5: pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującego problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką) adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w wieku aktywności zawodowej, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka.

MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę

w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

Druki wniosków wraz z wkładkami i załącznikami można było otrzymać również w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, ul. 17 Stycznia 7, pok. 101.

W 2020 r. wpłynęły **52** wnioski od osób niepełnosprawnych o uzyskanie pomocy w ramach programu pilotażowego „Aktywny Samorząd”.

Na I Moduł złożono **28** wniosków, na II Moduł – **24** wnioski.

W ramach **Modułu I** – zawarto **19 umów**. W ramach **Modułu II** zawarto **23 umowy**. Umowy aktualnie są w trakcie realizacji.

W ramach Modułu I zawarto:

- 2 umowy: obszar A zadanie Nr 1 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu w wysokości 11.870,00 zł;
- 1 umowa: obszar A zadanie Nr 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy w wysokości 1.912,00 zł;
- 4 umowy: obszar B zadanie Nr 1 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla dorosłych osób niedowidzących. Zrealizowana pomoc w wysokości 48.342,00 zł;
- 1 umowa: obszar B zadanie Nr 4 w zakresie zakupu sprzętu elektronicznego lub jego oprogramowania dla osób głuchych lub niedosłyszących w wysokości 2.969,00 zł;
- 1 umowa - obszar C zadanie Nr 1 dofinansowanie do zakupu wózka elektrycznego o napędzie elektrycznym. Zrealizowano pomoc w wysokości: 10.000,00 zł
- 1 umowa: obszar C zadanie Nr 2 dofinansowanie utrzymania sprawności technicznej do posiadanego wózka elektrycznego o napędzie elektrycznym. Zrealizowano pomoc w wysokości: 2.000,00 zł;
- 1 umowa: obszar C zadanie Nr 3 pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne w wysokości: 14.000,00 zł;
- 2 umowy - obszar C zadanie Nr 5 dofinansowanie do zakupu skutera o napędzie elektrycznym w wysokości: 14.775,00 zł
- 3 umowy: obszar D dofinansowanie do kosztów pobytu dziecka w przedszkolu w wysokości 1.985,00 zł;

Łącznie w ramach Modułu I zostanie udzielone wsparcie **19 osobom niepełnosprawnym** na kwotę **107.853,00 zł**.

Moduł II dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym liczy **18 beneficjentów**. Wypłacona do dnia 31 stycznia 2021 r. pomoc niepełnosprawnym studentom to kwota w wysokości **54.632,00 zł**. Dofinansowanie wypłaca się do kosztów czesnego zaraz po zawarciu umowy, a dodatek na pokrycie kosztów kształcenia po zakończeniu semestru objętego dofinansowaniem i po złożeniu przez beneficjenta zaświadczenia z uczelni, że zaliczył semestr lub uczęszczał na zajęcia zgodnie z planem nauczania. W 2020 roku realizacja programu odbywała się elektronicznie. Beneficjenci w większości składali wnioski o dofinansowanie elektronicznie. PCPR procedowało wnioski wyłącznie elektronicznie wykorzystując w tym celu elektroniczny system SOW. Rozliczenie finansowe z PFRON przebiegały również elektronicznie.

MODUŁ III - Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi.

W 2020 roku Powiat Ciechanowski realizował program finansowany ze środków PFRON pn. „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – Moduł III. W ramach tego Modułu **208**

osób złożyło 368 wniosków, z tego dofinansowanie uzyskało 198 osób /358 wniosków/ na kwotę 450 000 zł, a 10 osób nie spełniało kryteriów Programu.

Pomoc finansowa w ramach Modułu III była udzielana osobom niepełnosprawnym, które na skutek wystąpienia zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii utraciły w okresie od 9 marca 2020 roku do 16 listopada 2020 roku możliwość korzystania (przez co najmniej 5 kolejnych następujących po sobie dni roboczych) z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej. Wysokość pomocy wynosiła 500 zł miesięcznie na jedną osobę niepełnosprawną i była przyznana na okres 5 miesięcy 2020 r. Wsparcie skierowane było do pełnoletnich osób niepełnosprawnych które były:

1. uczestnikami warsztatów terapii zajęciowej;
2. uczestnikami środowiskowych domów samopomocy, funkcjonujących na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej;
3. podopiecznymi dziennych domów pomocy społecznej, funkcjonujących na podstawie przepisów o pomocy społecznej (dotyczy m.in. Dzienny Dom Seniora+, Klub Seniora+),
4. podopiecznymi placówek rehabilitacyjnych, których działalność finansowana jest ze środków PFRON,
5. uczestnikami programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON i w ramach tych programów korzystają ze wsparcia udzielanego przez placówki rehabilitacyjne;
6. pełnoletnimi (od 18 do 25 roku życia) uczestnikami zajęć rewalidacyjno-wychowawczych;

oraz pełnoletnimi (od 18 do 24 roku) wychowankami specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz specjalnych ośrodków wychowawczych.

6. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie w 2020r., wykonywał zadania wyłącznie na obszarze powiatu ciechanowskiego. Do kompetencji struktury orzeczniczej, jaką jest Zespół należy:

- orzekanie o stopniu niepełnosprawności do celów związanych:

- ze szkoleniem i zatrudnieniem osób niepełnosprawnych;
- zatrudnieniem w zakładzie aktywizacji zawodowej;
- uczestnictwem w warsztacie terapii zajęciowej;
- koniecznością zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie;
- prawem do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się: korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe i inne placówki;
- z uzyskaniem zasiłku stałego,
- z uzyskaniem zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego;
- korzystaniem z karty parkingowej;
- prawem do zamieszkiwania w odrębnym pokoju;
- korzystaniem z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

- orzekanie o niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia do celów:

- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,
- uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym;
- uzyskania ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym;

- wydawanie kart parkingowych.

1) orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia oraz orzekanie o niepełnosprawności dzieci do dnia 11 marca 2020r., odbywały się na posiedzeniach składów orzekających. Posiedzenia składów odbywały się w jednym miejscu i czasie tak, aby uniknąć wielokrotnego wzywania osoby niepełnosprawnej na poszczególne badania. W związku z wystąpieniem pandemii od dnia 30 marca 2020r., na podstawie polecenia wojewody mazowieckiego z dnia 18 marca 2020r., posiedzenia zespołów orzekających odbywały się w trybie zaocznym tzn. wyłącznie na podstawie złożonej dokumentacji medycznej oraz wywiadu telefonicznego. Orzeczenia były wydawane na podstawie przedłożonej dokumentacji bez osobistego uczestnictwa osoby orzekanej zgodnie z § 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 marca 2020r., (Dz. U. z 2020r., poz. 534) zmieniającego rozporządzenie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Stan ten utrzymał się do końca grudnia 2020r.

Przewodniczącym składu orzekającego jest zawsze lekarz, powołany do Zespołu przez Starostę, o specjalności stosownej do rodzaju schorzenia osoby badanej.

Członkami Zespołu w 2020r. byli lekarze następujących specjalności:

- specjalista chorób wewnętrznych,
- specjalista chorób wewnętrznych i geriatrici,
- specjalista chorób wewnętrznych, specjalista medycyny rodzinnej,
- pediatra,
- ortopeda traumatolog, specjalista rehabilitacji medycznej,
- okulista,
- neurolog.

W posiedzeniach Zespołu w 2020r. brali również udział powołani przez Starostę następujący członkowie składów orzekających:

- psycholog,
- pedagog,
- pracownik socjalny,
- doradca zawodowy.

Ich udział w posiedzeniach uzależniony był od:

- celu, w jakim wniosek został złożony,
- charakteru naruszenia sprawności organizmu,
- wieku dziecka, którego rodzic występuje o uznanie za osobę niepełnosprawną lub osoby dorosłej ubiegającej się o stopień niepełnosprawności.

W 2020 roku wpłynęło do Zespołu łącznie 1.566 wniosków które dotyczyły:

- wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16 roku życia) - **855 wniosków;**
- wydania orzeczenia o niepełnosprawności dziecka

- (dla dzieci do 16 roku życia) - **163 wnioski;**
- wydania legitymacji osoby niepełnosprawnej (dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych) - **245 wnioski;**
- wydania karty parkingowej - **303 wniosków.**

Należy zaznaczyć, że we wszystkich w/w sprawach osoby zainteresowane osobiście pobierały druki właściwych wniosków, uzyskując przy tym niejednokrotnie pomoc w wypełnianiu wniosków oraz szeroką informację o złożeniu kompletu dokumentów. Wnioskodawcy prawie wszystkie wnioski składali osobiście w Powiatowym Zespole.

Pomimo bardzo dużej ilości wniosków w różnych - jak wyżej widać sprawach - były one rozpatrywane na bieżąco, w terminie przewidzianym w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.

Poniższe zestawienie tabelaryczne obrazuje cel i przyczynę dla jakich składano wnioski o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności w sprawach dzieci do 16 roku życia oraz o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia.

Liczba i cel przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz o niepełnosprawności w 2020 r.

Lp.	Cele złożenia wniosku	Liczba wniosków Narastająco	Udział %
1.	Odpowiednie zatrudnienie	179	20,9
2.	Szkolenie	2	0,2
3.	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	6	0,7
4.	Konieczności zaopatrzenie w przedm. ortoped. i środki pomoc.	96	11,2
5.	Korzystania z systemu środowisk. wsparcia w samodz. egz.	102	12,0
6.	Zasiłek stały	110	12,9
7.	Zasiłek pielęgnacyjny	153	17,9
8.	Korzystanie z karty parkingowej	166	19,4
9.	Inne cele – ulgi i uprawnienia wynikające z odrębnych przepisów, w tym świadczenie pielęgnacyjne	41	4,8
	Razem dorośli powyżej 16 roku życia	855	100
1.	Zasiłek pielęgnacyjny dla dzieci do 16 r. ż.	131	80,4
2.	Świadczenie pielęgnacyjne z tyt. opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym	30	18,4
3.	Inne (zaopatrzenie ortoped. dla dzieci do 16 r. ż.. karta parkingowa)	2	1,2
	Razem dzieci do 16 roku życia	163	100

Omawiając powyższe dane statystyczne można stwierdzić, iż wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności składane były głównie dla celów:

- zatrudnienia – 179 osób – 20,9%;
- korzystania z zasiłku pielęgnacyjnego (dot. osób powyżej 16 r. ż.) – 153 osób – 17,9%;
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki) – 102 osoby – 12,0%;
- uzyskania karty parkingowej – 166 osób – 19,4%;

- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne (dot. osób powyżej 16 r.ż.) – 96 osoby – 11,2%,
- uzyskania zasiłku stałego – 110 osób - 12,9%;

Natomiast w niewielkim stopniu dla:

- uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej – 6 osób – 0,7%;
- korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (w tym świadczenie pielęgnacyjne) – 41 osoby – 4,8%.

Wnioski o wydanie orzeczenia o **niepełnosprawności dziecka** składane były głównie **w celu** uzyskania:

- zasiłku pielęgnacyjnego – 131 osób – 80,4%;
- mniejszy procent - 30 osób – 18,4% - dot. ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne;
- inne cele (np. uzyskanie karty parkingowej) - 2 osoby – 1,2%

Orzekanie o niepełnosprawności dzieci oraz o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia.

Powiatowy Zespół wydaje orzeczenia:

- **o stopniu niepełnosprawności** (dla osób powyżej 16 roku życia) na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo za ich zgodą – instytucji pomocy społecznej;
- **o niepełnosprawności** dzieci do 16 roku życia.

W celu orzeczenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności odbyły się **64 posiedzenia** składów orzekających, na których rozpatrzono i wydano **łącznie 1.000 orzeczeń**, z tego:

osobom dorosłym po 16 roku życia – 834 orzeczeń w tym:

- **778** orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności (93,3%),
- **35** orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (4,2%),
- **21** orzeczeń odmawiających wydania orzeczenia z uwagi na fakt, że wnioskodawca posiadał orzeczenie określające stopień niepełnosprawności, a nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia uzasadniające wydanie nowego orzeczenia (2,5%);

dzieciom do ukończenia 16 roku życia – 166 orzeczeń, w tym:

- **145** orzeczeń o zaliczeniu dziecka do osób niepełnosprawnych (87,4%),
- **17** orzeczeń o nie zaliczeniu dziecka do osób niepełnosprawnych (10,2%)
- **4** orzeczenie o odmowie wydania orzeczenia o niepełnosprawności (2,4%)

Reasumując – łącznie w 2020 r. wydano 1.000 orzeczeń: 834 osobom dorosłym / po 16 roku życia/ i 166 dzieciom /przed 16 rokiem życia/,

Liczba wydanych orzeczeń według stopni niepełnosprawności.

Udział ilościowy i procentowy poszczególnych stopni niepełnosprawności wśród **778** orzeczeń **zaliczających** do stopni niepełnosprawności (dotyczy osób po 16 roku życia) przedstawia się następująco:

- orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności – 202 - 25,9%;
- orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 363 - 46,7%;
- orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – 213 - 27,4%.

W wydanych przez Zespół orzeczeniach o uzyskanym stopniu niepełnosprawności przeważa **umiarkowany** stopień niepełnosprawności, a co za tym idzie – najliczniejszą grupę **46,7%** stanowią osoby z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolne do pracy albo zdolne do pracy w warunkach pracy chronionej lub na stanowisku przystosowanym do potrzeb osoby niepełnosprawnej, wymagające czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu funkcjonowania.

Natomiast **25,9%** to osoby, którym orzeczono **lekki** stopień niepełnosprawności. Są to osoby o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

27,4% wnioskodawców uzyskało **znaczny** stopień niepełnosprawności. Oznacza to osobę o naruszonej sprawności organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

Jednakże zaliczenie do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie wyklucza możliwości zatrudnienia tej osoby u pracodawcy nie zapewniającego warunków pracy chronionej, w przypadku uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska do potrzeb osoby niepełnosprawnej (art. 4, ust. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych).

Analizując **orzekanie o niepełnosprawności dzieci** należy zwrócić uwagę na fakt, iż wprawdzie wśród wydanych **166** orzeczeń - **145** (87,4,9%) dzieci **zostało uznanych za niepełnosprawne**, jednakże **17** dzieci (10,2%) **nie spełniało kryteriów** określonych w obowiązujących przepisach. W związku z tym nie zostały zaliczone do osób niepełnosprawnych, co skutkuje faktem nie otrzymania zasiłku pielęgnacyjnego, a także niemożnością skorzystania z uprawnień przysługujących osobie niepełnosprawnej. Czworo dzieci otrzymało odmowę ustalenia niepełnosprawności (2,4%)

Od wydanych przez Powiatowy Zespół w 2020 roku **1.000** orzeczeń łącznie – dla dorosłych i dzieci **złożono 117** odwołań (11,7%) do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie. Ostateczny sposób załatwienia wszystkich odwołań nie jest nam znany z uwagi na fakt, że do chwili obecnej tutaj Zespół nie otrzymał zwrotu wszystkich akt spraw z Wojewódzkiego Zespołu w Warszawie, głównie z powodu wydłużonej procedury przy dalszym składaniu odwołań do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Jednakże z dotychczasowej praktyki wynika, iż ilość uchylonych orzeczeń jest znikoma.

2) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej

Przewodniczący Zespołu z upoważnienia Starosty wydawał legitymację osoby niepełnosprawnej wnioskodawcom, którzy posiadają prawomocne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia) lub niepełnosprawności (dzieci do 16 roku życia) oraz orzeczenia innych organów orzekających, określonych odpowiednimi przepisami ustawy.

Z dniem 1 września 2017 roku na skutek nowelizacji ustawy *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* **organem wydającym legitymacje** staje się Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

W 2020 roku do Zespołu wpłynęło **245** wniosków o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej. Wydano **245** legitymacji, w tym: **23** – dla dzieci oraz **222** osobom dorosłym.

3) wydawanie kart parkingowych

Od 01 lipca 2014 roku Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie na mocy przepisów ustawy z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw - realizuje procedurę wydawania kart parkingowych. Od tego dnia organem wydającym karty parkingowe jest Przewodniczący Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności właściwy dla miejsca stałego pobytu osoby niepełnosprawnej lub siedziby placówki.

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2020 roku łącznie wydano **303** karty parkingowe.

4) podsumowanie

Działający w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności poprzez swoje zadania realizuje w pewnym stopniu szeroko pojętą rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych, zmierzającą do kompleksowego rozwiązywania ich problemów zarówno w zakresie odpowiedniego szkolenia, zatrudnienia – z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych, uczestnictwa w terapii zajęciowej, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki, korzystania ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej oraz z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów. Natomiast orzeczenia o niepełnosprawności dzieci są podstawą do uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, także ulg i uprawnień związanych z uznaną niepełnosprawnością, stosownie do aktualnie obowiązujących przepisów.

Uprawnienia, z których najczęściej korzystają osoby niepełnosprawne to:

- uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego dla opiekuna osoby posiadającej znaczny stopień niepełnosprawności,
- uzyskanie zasiłku stałego z pomocy społecznej,
- korzystanie z dofinansowania w zakupie zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych,
- korzystanie z dofinansowania w usuwaniu barier architektonicznych, technicznych i barier w komunikowaniu się,
- uzyskanie ulgi w odliczaniu kosztów leków oraz ulgi rehabilitacyjnej,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego oraz komunikacji miejskiej przez osoby posiadające znaczny stopień niepełnosprawności oraz ich opiekunów,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego oraz komunikacji miejskiej przez dzieci i uczącą się młodzież niepełnosprawną, bez względu na stopień, na określonych trasach: ze szkoły do miejsca zamieszkania i z miejsca zamieszkania do szkoły oraz na leczenie czy rehabilitację i z powrotem (niezbędne jest udokumentowanie terminu wizyty),
- uzyskanie karty parkingowej, pozwalającej na nie stosowanie się do niektórych znaków drogowych oraz korzystania z miejsc parkingowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych.

Tak więc orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dają możliwość osobom zainteresowanym korzystania z różnych form wsparcia w samodzielnej egzystencji i pełnieniu ról społeczno - zawodowych.

***Opracowali: Dyrektor i pracownicy PCPR w Ciechanowie
oraz Przewodnicząca Powiatowego Zespołu ds. Orzekania
o Niepełnosprawności w Ciechanowie***

7. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU CIECHANOWSKIEGO

1. Działania na rzecz utrzymywania standardu usług świadczonych przez domy pomocy społecznej prowadzone przez Powiat Ciechanowski.
2. Dalsze prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla mieszkańców powiatu ciechanowskiego.
3. Organizowanie szkoleń, doskonalenia zawodowego oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek pomocy społecznej na terenie powiatu ciechanowskiego.
4. Kontynuowanie współpracy z instytucjami funkcjonującymi w obszarze pomocy społecznej i pieczy zastępczej.
5. Podnoszenie jakości usług kierowanych do różnych grup społecznych, rozszerzenie i dostosowanie oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych.
6. Podejmowanie działań na rzecz zwiększenia aktywności społecznej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności osób z niepełnosprawnością.
7. Organizowanie opieki wytchnieniowej poprzez budowę Powiatowego Centrum Wytchnieniowego dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.
8. Rozwijanie i organizowanie rodzinnych form pieczy zastępczej, w szczególności poprzez tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych oraz formy instytucjonalnej – budowa Powiatowego Domu Dziecka.
9. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez kontynuowanie spotkań grupy wsparcia, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa i terapii rodzinnej.
10. Organizowanie wsparcia dla funkcjonujących rodzin zastępczych mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych.

Ciechanów, marzec 2021 r.